

การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
Stimulating for OBEC Moral School Under Lopburi Primary Education
Service Area Office 1

อมรรัตน์ แก้วศรี,* ภัสยกร เลาสวัสดิกุล,** และกรวุฒิ แผนพรหม***
Amornrat Keawsri, Phatsayakorn Laosawaddikul, and Korawut Phanprom

Received: March 27, 2025 Revised: May 29, 2025 Accepted: June 9, 2025

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียน 2. เปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ประชากร คือ โรงเรียน 90 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตาราง Krejcie & Morgan ได้จำนวน 73 แห่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน และครู จำนวน 73 คน รวมทั้งสิ้น 146 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีค่าความเชื่อมั่น 0.879 สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Bonferroni's Test

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2. ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การขับเคลื่อน, โรงเรียนคุณธรรม สพฐ., สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Graduate student in the Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

** อาจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Lecturer, Ph.D., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

*** อาจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Lecturer, Ph.D., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were to: 1. examine the implementation of the OBEC Moral School initiative, and 2. compare the implementation levels across schools classified by administrators' positions, work experience, and school size. The population comprised 90 schools under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 1. Using Krejcie and Morgan's sample size table, 73 schools were selected. The respondents included 73 school administrators and 73 teachers, totaling 146 participants. The research instrument was a questionnaire on the implementation of the OBEC Moral School, with a reliability coefficient of 0.879. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and Bonferroni's post hoc test.

The results revealed that: 1. the overall implementation of the OBEC Moral School in schools under Lopburi Primary Educational Service Area Office 1 was at a high level; and 2. when classified by administrators' positions, work experience, and school size, no statistically significant differences were found in the overall implementation.

Keywords: Stimulating, Obec Moral School, Lopburi Primary Education Service Area Office 1

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายจัดทำ “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ได้ตระหนักเข้าใจ และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ชี้นำคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 เป็นนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะเวลา 20 ปี และสืบสานพระราชปณิธาน เดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ภายใต้กรอบกลยุทธ์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนทุกคนมีความรู้ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ 1) พอเพียง 2) กตัญญู 3) ซื่อสัตย์สุจริต 4) ความรับผิดชอบ และ 5) อุดมการณ์คุณธรรม

การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในปัจจุบัน เป็นไปตามนโยบายและแผนของประเทศและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 กำหนดวัตถุประสงค์มุ่งให้มีการวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม (แผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570) ทั้งนี้การศึกษาทั้งปวงต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย) ซึ่งกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมตามแนวทางของมูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้กำหนดหลักการสำคัญไว้ 4 ประการ ดังนี้ 1) เป็นกระบวนการที่ต้องทำทั้งโรงเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย) 2) ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนเป็นหลัก 3) โรงเรียนต้องทำอย่างมีส่วนร่วม ให้โอกาสทุกคนมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม 4) โรงเรียนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยกำหนดมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรมเป็น 4 ด้าน ด้านที่ 1 โรงเรียน ด้านที่ 2 ผู้บริหาร ด้านที่ 3 ครู และด้านที่ 4 นักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ดังนั้นการพัฒนาคุณธรรมให้กับเยาวชนของชาติจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำ “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาตระหนักเข้าใจ และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ชี้นำคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี รวมทั้งสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรม โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน และองค์กรที่ทำงานด้วยด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

จากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน เช่น การขาดจิตสำนึกสาธารณะ การประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัย ขาดความรับผิดชอบ และเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม (ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2560) จากการวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทย พบว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม (แผนพัฒนาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และควรร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไป เพราะว่าเด็ก ๆ คือ อนาคตของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ประชากรผู้สูงวัยมีจำนวนมากกว่าเด็กที่เกิดใหม่ซึ่งมีน้อยลงทุกขณะ จึงต้องใส่ใจกับอนาคตของชาติอันมีคุณค่าที่มีจำนวนน้อยนิดนี้ ให้เป็นเด็กดีมีคุณธรรม เป็นอนาคตที่งดงาม เพื่อนำพาชาติให้อยู่รอดปลอดภัยสืบต่อไปในอนาคต (ปนัดดา ดิศกุล, 2560)

ด้วยเหตุนี้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 มีความพร้อมทางด้านการบริหารและจัดการการศึกษาและพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาโดยน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยได้ใช้โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สู่การเป็นผู้นำ เพื่อพัฒนาโรงเรียนแกนนำ ครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำ เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลที่มีเหตุผล ชี้นำคุณค่าแห่งคุณธรรมความดี โดยต้องการผลักดันให้องค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมเป็นรูปธรรมชัดเจนต่อเนื่องมากขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นด้านนักเรียนจะต้องเป็นนักเรียน Smart Student นักเรียนมีคุณธรรม และคุณภาพ ครูรักเด็ก มีเมตตาและมีความสุข สอดคล้องกับโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และมีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ทั้งหมดจำนวน 144 โรงเรียนต้องเข้าร่วมประเมินตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และต้องผ่านการประเมินอย่างน้อยในระดับ 2 ดาว ในปีการศึกษา 2566 แต่ยังมีโรงเรียนที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. อีกจำนวน 54 โรงเรียน มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้นจำนวน 90 โรงเรียน ผ่านเกณฑ์ในระดับ 1 ดาว จำนวน 45 โรงเรียน และโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ระดับ 2 ดาวขึ้นไป จำนวน 45 โรงเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ให้มีจำนวนโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การพัฒนาระดับสูงขึ้นไป เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2567) และควรร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไป เพราะว่าเด็ก ๆ คือ อนาคตของชาติ อย่างยิ่งในยุคที่ประชากรผู้สูงวัยมีจำนวนมากกว่าเด็กที่เกิดใหม่ จึงต้องใส่ใจกับอนาคตของชาติอันมีคุณค่านี้ ให้เป็นเด็กดีมีคุณธรรม เป็นอนาคตที่งดงาม เพื่อนำพาชาติให้อยู่รอดปลอดภัยสืบต่อไปในอนาคต (ปนัดดา ดิศกุล, 2560)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และเป็นส่วนหนึ่งในโรงเรียนตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่ได้ผ่านเกณฑ์ในระดับ 3 ดาว มีความสนใจศึกษาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยเปรียบเทียบตาม 1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง มีความเกี่ยวข้องกับระดับความรับผิดชอบบทบาทและหน้าที่ และอำนาจในการตัดสินใจในสถานศึกษา การดำรงตำแหน่งต่างกันย่อมสะท้อนถึงระดับความเชี่ยวชาญ วิธีคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมหรือมุมมองในการดำเนินงานของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 2. ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นตัวชี้วัดสำคัญของการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง การสะสมความรู้ ทักษะ และการปรับตัวในวิชาชีพ บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มักมีมุมมอง วิธีการทำงาน หรือการจัดการปัญหาที่แตกต่าง และ 3. ขนาดของสถานศึกษา จำนวนบุคลากร มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน มีกระบวนการในการทำงาน บรรยากาศในการทำงานที่แตกต่างกัน จึงเปรียบเทียบตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมในโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 90 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้ขนาดโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 73 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 47 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 26 โรงเรียน และกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามตัวเลขที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน และครู จำนวน 73 คน รวมทั้งสิ้น 146 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ของผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย 1) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง 2) ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ

แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามกรอบกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วย การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ใน 7 ตัวชี้วัด จำนวน 30 ข้อ โดยการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.80 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.2 นำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือ Google Form ซึ่งเป็นระบบที่สามารถส่งแบบสอบถามและรวบรวมคำตอบผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

2.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.879 ถือว่ามีความเหมาะสม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์โดยใช้เครื่องมือ Google Form ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านทางช่องทางออนไลน์ ได้แก่ อีเมล โลกออนไลน์ และติดตามการตอบแบบสอบถามจากรายงานผลการตอบแบบสอบถามออนไลน์

3.2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 146 ชุด ผู้วิจัยได้รับข้อมูลการตอบแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 146 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยการวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามตัวแปร สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Bonferroni's Test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวชี้วัด	การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ที่
1	ด้านกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งโรงเรียน	4.41	0.41	มาก	3
2	ด้านกลไกคณะทำงานและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	4.49	0.42	มาก	2
3	ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น	4.52	0.42	มากที่สุด	1
4	ด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง	4.23	0.76	มาก	6
5	ด้านกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	4.37	0.49	มาก	4
6	ด้านองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างคุณธรรมและมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.35	0.46	มาก	5
7	ด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม	4.20	0.64	มาก	7
รวม		4.37	0.51	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.42) รองลงมา คือ ด้านกลไกคณะทำงานและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

($\bar{X}$ = 4.49, S.D.=0.42) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.20, S.D.=0.64)

2. ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปร สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test Independent) กำหนดค่าทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 2 - 4

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	ผู้บริหาร (n=73)		ครู (n=73)		t	p	Mean Difference
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. ด้านกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมทั้งโรงเรียน	4.39	0.43	4.42	0.44	0.412	0.681	0.030
2. ด้านกลไกคณะทำงานและใช้ โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	4.57	0.40	4.39	0.41	2.633	0.009*	0.178
3. ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น	4.72	0.25	4.30	0.43	7.158	0.001*	0.425
4. ด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในโรงเรียนลดลง	4.29	0.76	4.17	0.75	0.945	0.346	0.119
5. ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	4.48	0.42	4.24	0.51	3.040	0.003*	0.238
6. ด้านองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้าง คุณธรรมและมีการบูรณาการกับ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.40	0.43	4.30	0.47	1.275	0.205	0.096
7. ด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ของ โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม	4.30	0.64	4.09	0.63	1.980	0.050*	0.209
ภาพรวม	4.46	0.48	4.27	0.52	2.492	0.185	0.185

*p ≤ .05

จากตาราง 2 พบว่า การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 2, ด้านที่ 3, ด้านที่ 5 และ ด้านที่ 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านที่ 1, ด้านที่ 4 และ ด้านที่ 6 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ทั้งโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.089	2	1.545	10.448	.000*
	ภายในกลุ่ม	21.142	143	.148		
	รวม	24.231	145			
2. ด้านกลไกคณะทำงานและใช้โครงงาน คุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วม ในการลงมือปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียน คุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.793	2	.397	2.325	.101
	ภายในกลุ่ม	24.399	143	.171		
	รวม	25.193	145			
3. ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียน เพิ่มขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2.493	2	1.246	7.890	.001*
	ภายในกลุ่ม	22.589	143	.158		
	รวม	25.082	145			
4. ด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน ลดลง	ระหว่างกลุ่ม	3.598	2	1.799	3.223	.043*
	ภายในกลุ่ม	79.817	143	.558		
	รวม	83.416	145			
5. ด้านกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจากทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	1.398	2	.699	3.032	.051
	ภายในกลุ่ม	32.977	143	.231		
	รวม	34.375	145			
6. ด้านองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้าง คุณธรรมและมีการบูรณาการกับการ จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.080	2	1.040	5.312	.006*
	ภายในกลุ่ม	28.004	143	.196		
	รวม	30.084	145			
7. ด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน คุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.192	2	.596	1.447	.239
	ภายในกลุ่ม	58.886	143	.412		
	รวม	60.077	145			

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.092	2	1.046	4.811	.063
	ภายในกลุ่ม	38.259	143	0.268		
	รวม	40.351	145			

* $p \leq .05$

จากตาราง 3 พบว่า การเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	ขนาดเล็ก (n=94)		ขนาดกลาง (n=52)		t	p	Mean Difference
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
1. ด้านกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมทั้งโรงเรียน	4.40	0.42	4.42	0.47	0.274	0.784	0.021
2. ด้านกลไกคณะทำงานและใช้โครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	4.57	0.41	4.33	0.38	3.479	0.001*	0.242
3. ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น	4.60	0.40	4.36	0.41	3.512	0.001*	0.243
4. ด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง	4.20	0.88	4.29	0.44	0.733	0.465	0.096

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	ขนาดเล็ก (n=94)		ขนาดกลาง (n=52)		t	p	Mean Difference
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
5. ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนจากทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง	4.46	0.47	4.20	0.47	3.287	0.001*	0.268
6. ด้านองค์ความรู้/นวัตกรรม การสร้างคุณธรรมและมี การบูรณาการกับการจัดการ เรียนรู้ในชั้นเรียน	4.38	0.48	4.30	0.41	1.123	0.264	0.085
7. ด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ของ โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม	4.33	0.62	3.96	0.62	3.458	0.001*	0.371
ภาพรวม	4.45	0.47	4.27	0.52	2.472	0.200	0.184

* $p \leq .05$

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านกลไกคณะทำงานและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการพัฒนาคุณธรรมให้กับเยาวชนของชาติ โดยต้องมีการพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาตระหนักรู้ เข้าใจ และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ชี้นำคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรักผิชอบชาติ รวมทั้งสร้างเครือข่าย ชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรม โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน และองค์กรที่ทำงานด้วยด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กล่าวว่า การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เห็นว่าการดำเนินการของโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน “ลดลง” และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ “เพิ่มขึ้น” ซึ่งนับเป็นการพัฒนาเยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรื่องหลัก (2558) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า มีการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ด้าน คือ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ กิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต คือ กิจกรรมการอบรมคุณธรรม จริยธรรมในวันศุกร์ทุกสัปดาห์ ด้านการมีวินัย คือ กิจกรรมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน คือ กิจกรรมการเข้าใช้ห้องสมุด ด้านอยู่อย่างพอเพียง คือ กิจกรรมการออมทรัพย์สำหรับนักเรียนทุกคน ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน คือ กิจกรรมการทำความสะอาดบริเวณรับผิดชอบ ด้านรักความเป็นไทย คือ กิจกรรมการแต่งกายชุดพื้นบ้านในวันศุกร์ และด้านมีจิตสาธารณะ คือ กิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับชุมชนในวันสำคัญ

2. ผลการเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมมือกันในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัทนา หาญสุรีย์ (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ฝ่ายบริหารงานทั่วไป และครูผู้รับผิดชอบงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนกร มะหัดกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายสงฆ์ฆราวาส - หนองแสง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามสถานภาพที่ดำรงตำแหน่ง พบว่าโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จำเป็นต้องมีบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบและขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงนักเรียนให้ความร่วมมือ

ในการดำเนินโครงการอย่างจริงจัง ดังนั้นเมื่อขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งมีจำนวนผู้บริหาร ครู และนักเรียนแตกต่างกัน โดยโรงเรียนที่มีขนาดเล็กอาจจะมีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนที่สามารถพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้น้อยกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในการสร้างความร่วมมือในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนา และปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน และนำไปขยายเครือข่ายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนากร มะห์ตุกุล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพล ทาแร่ - หนองแสง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามสถานภาพที่ดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนายุทธ ช่อมะลิ และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จำเป็นต้องมีบุคลากรในโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบและขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงนักเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการอย่างจริงจัง ดังนั้นเมื่อขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งมีจำนวนผู้บริหาร ครู และนักเรียนแตกต่างกัน โรงเรียนที่มีขนาดเล็กอาจจะมีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนที่สามารถพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้น้อยกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในการสร้างความร่วมมือในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรม ส่งเสริมความดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน และนำไปขยายเครือข่ายได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณิภา ไชยศรี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนที่บริการตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพการดำรงตำแหน่งไม่แตกต่างกัน ขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธัญชนก ทรัพย์ย้อย (2558) ได้ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงาน คุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในช่วงปีถัดไปอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ผู้บริหาร ครู และนักเรียน จะต้องมีการปฏิบัติตามแผนงานตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน และสร้างกลไกในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีการวัดผลและประเมินผลประเมิน กำกับนิเทศ ติดตาม ผู้บริหาร ครู นักเรียนร่วมกันถอดบทเรียนมาปรับปรุง และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดผลที่ยั่งยืนในปีการศึกษาต่อไป

2. ด้านกลไกคณะทำงานและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นเครื่องมือที่ทุกคนมีส่วนร่วม ในการลงมือปฏิบัติ เพื่อพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม เพื่อให้โรงเรียนมีการเชื่อมโยงการทำงานในทุกฝ่ายให้บรรลุตามแผนที่กำหนด โรงเรียนต้องมีการวางแผนทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายคือ PLC มีกลไกการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นและเชื่อมโยงการทำงานในทุกฝ่ายให้บรรลุตามแผนที่กำหนดประเมินติดตามตัวชี้วัดโรงเรียนคุณธรรม มีการทบทวนวิเคราะห์หลังประเมินงาน

3. ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักเรียน มีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่กำหนดในตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ ร้อยละ 85 ขึ้นไป กำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน กำหนดชื่อโครงงานคุณธรรมระดับห้องเรียน และกิจกรรมในการพัฒนาพฤติกรรมโครงงานร่วมกัน จัดประชุมระดมความคิด ตรวจสอบและประเมินผล สรุปผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลโครงงานคุณธรรม

1.4 ด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไม่เกินร้อยละ 5 ครูร่วมกันเป็นวิทยากรในการดำเนินการกิจกรรม มีการประชุม วางแผนระดมความคิด เพื่อร่วมกันสำรวจปัญหาและสาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แจกกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกและคุณธรรมในการแก้ปัญหาจากคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนต่อเนื่อง มีการนิเทศ ประเมินผล

1.5 ด้านกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณธรรมตามความเหมาะสม ควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรับแจ้งแนวทางการดำเนินงาน สร้างความตระหนัก ร่วมมือกันระดมความคิดระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมมือกันจัดกิจกรรมแก้ปัญหาและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างภาคีเครือข่ายในการช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

1.6 ด้านองค์ความรู้/นวัตกรรมการสร้างคุณธรรมและมีการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน เพื่อให้โรงเรียนนำองค์ความรู้และนวัตกรรมการสร้างเสริมคุณธรรมที่ได้จากการพัฒนาโครงงานคุณธรรมของโรงเรียนไปเผยแพร่สู่สาธารณะ ผู้บริหาร ครู ได้อบรม ทบทวนความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม และครูจัดทำนวัตกรรมในการส่งเสริมคุณธรรมการบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้กับนักเรียน คุณครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่ความรู้ในช่องต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนรับทราบข้อมูล

1.7 ด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้โรงเรียนมีโครงงานคุณธรรม/กิจกรรมของนักเรียนที่เป็นแบบอย่างในการศึกษาดูงานได้ โครงการโรงเรียนคุณธรรมและกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม มีการวางแผน

พัฒนาคุณธรรมอยู่ในแผนปฏิบัติการ หลักฐานข้อมูลกระบวนการพัฒนาครบทุกขั้นตอนที่ตรวจสอบได้ รวมถึงการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามสภาพจริงโรงเรียนคุณธรรมให้บุคคลอื่นมาศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้คุณธรรมได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ศึกษาการสร้างกลไกในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
2. ศึกษาความแตกต่างของแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
3. ศึกษาการวัดผลและประเมินผล การกำกับ ติดตาม นิเทศ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- ไชยพร เรืองแท้. (2558). การศึกษาแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย]. webmaster@mcu.ac.th.
<http://oldweb.mcu.ac.th/userfiles/file/thesis/Educational-Administration/56-2-11-060.pdf>
- ธนายุทธ ช่อมะลิ และคณะ. (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน โรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา ดิศกุล. (2560). ศาสตร์พระราชานในการส่งเสริมคุณธรรม 2560.
www.google.co.th/search?biw=1242&bih=597&sxsrf=ALeKk00f7KSdfsOPZv30rsR5buvx3PFTGg%3A1585818707951&ei=U6yFXtPVOZjVz7sPrMWwyA0&q=%
- พรรณิภา ไชยศรี. (2563). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). (2565, 1 พฤศจิกายน).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 139, ตอนพิเศษ 258 ง, 1 – 143.
- รัตนกร มะหัตกุล. (2562). ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียนในเครือข่าย อัครสังฆมณฑลท่าแร่ - หนองแสง [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2560). คู่มือวิทยาการการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม. กรุงเทพฯ: มาตาการพิมพ์.
- สุธัญชนก ทรัพย์ย้อย. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 [การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุมัทนา หาญสุริย์. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. (2563). ข้อมูลพื้นฐาน. ลพบุรี.

_____. (2567). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. ลพบุรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มยุทธศาสตร์การวิจัย และพัฒนา. (2560).

การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.

<http://www.bps.moe.go.th/research/>

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ. (2560). การสังเคราะห์ องค์ความรู้กระบวนการ

ขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค การประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

จริยธรรม. <https://www.audit.go.th/home.html>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

www.oic.go.th/ginfo/moreinfo.asp?g=242%

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวทาง

การขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปีงบประมาณ 2560.

www.webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:sWNnqFRnbDUJ:

www.ska2.go.th/reis/+&cd=6&hl=th

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.

